

تغییر سیاستی فراتر از تنبیه اسرائیل

چرا تهران «صبر استراتژیک» را کنار گذاشت؟

اقدام ادعایی و محدود اسرائیل در هفته گذشته در نزدیکی اصفهان، تهدیدی در لفافه، بدون پیشبرد تنش بود. نادیده گرفته شدن این حادثه توسط ایران احتمالاً به بزرگ‌ترین تنش مشاهده شده بین دو طرف پایان می‌دهد. قابل توجه‌ترین جنبه تشدید تنش اخیر، حمله گسترده و بی‌سابقه ایران به اسرائیل بود. اما، در حالی‌که بسیاری بر پس‌زمینه فوری آن، یعنی حمله اسرائیل به کنسولگری دمشق تمرکز می‌کنند، تصویر بزرگ‌تر معمولاً نادیده گرفته می‌شود.

◀ **تنظیم معادله جدید**

بله، ایران قصد داشت با واکنش شدید به حمله اسرائیل به سوریه معادله جدیدی را تنظیم‌کند.بااین حال،این تنهامسئله نیست. این مانور با الگوی گسترده‌تری از بی‌پروایی و تشدید با دیگر رقبای، از جمله پاکستان، هماهنگ است. این رویکرد جدید، با هدف جلوگیری از بی‌ثباتی سیستم،مبتنی برافزایش اعتماد ایران به امکان مدیریت ریسک و وجود یک سیستم سیاسی محدودتر و محافظه‌کارتر در تهران است. به نوشته «نشنال اینترست»؛ در حالی‌که به نظر می‌رسد این دور از درگیری به پایان رسیده‌است،احتمال وقوع موقعیت‌های پرتنش بیشتر وجود دارد و احتمال وقوع جنگ گسترده بین ایران و اسرائیل به شکل جدی افزایش یافته‌است. اکنون زمان تنظیم مجدد مسیر تشدید، با رفتارهایی حساب شده تر با اسرائیل درک صحیح هر دو طرف از ادراک، قوانین بازی و خطوط قرمز است.

◀ **علل تصمیم ایران**

دلیل فوری تغییر در سیاست ایران را می‌توان به عملیات اخیر اسرائیل در دمشق نسبت داد که ایران آن را یک حمله نظامی توهین‌آمیز به قلمرو خود تلقی کرد و نیاز به واکنش قابل توجهی را دید. بااین حال،ماهیت پاسخ ایران، همچنین از یک تفکر استراتژیک بلند مدت سرچشمه می‌گیرد. یکی از دلایل آن اسرائیل است که در سال‌های اخیر مقیاس و فراوانی کارزار خود علیه ایران را تشدید کرده است. آن‌ها برپرسنل رسمی راه‌دف قرار داده و تمرکز خود را بر عرصه هسته‌ای و موشکی به بخش‌های «غیرنظامی» گسترش داده‌اند، از جمله حمله مخفیانه اخیر به بخش انرژی ایران. مقامات ارشد تهران احتمالاً به این نتیجه سرچشمه‌اند که پاسخ‌های قبلی آنها بازدارندگی کافی علیه اسرائیل - که همچنان ایران را بازیگری محتاط می‌دانست - ایجاد نکرده است. این امر به نوبه خود باعث شد تا اسرائیل اقدامات خود را تشدید کند. با این حال، واکنش ایران بخشی از یک تغییر سیاست گسترده‌تر است که فراتر از چارچوب اسرائیل است. این پاسخ در کنار حمله بی‌سابقه دیگری قرار می‌گیرد که در ۱۶ ژانویه ۲۰۲۴ در خاک پاکستان انجام شد. حملات در اسرائیل و پاکستان نشان‌دهنده تمایل فزاینده ایران برای ریسک پذیری در برابر دشمنان قدرتمند است.

◀ **اعتماد به نفس تازه یافته**

به نظر می‌رسد که این تغییر در اعتماد به نفس جدیدی ناشی می‌شود که توسط مجموعه‌ای از موفقیت‌های استراتژیک اخیر تقویت شده است. این شامل تقویت شراکت راهبردی با روسیه، بهبود روابط دیپلماتیک منطقه‌ای، دستیابی به پیشرفت‌های جدید در زمینه هسته‌ای، دورزدن تحریم‌های نفتی و هماهنگ کردن اقدامات «محور مقاومت» پس از ۷ اکتبر است. ایران همچنین از تشدید بحران سیاسی، اجتماعی و امنیتی در ایالات متحده به رویارویی مستقیم با ایران و تمرکز آن بر عرصه‌های دیگر ممکن است اعتماد به نفس ایران را بیشتر کرده باشد. علاوه بر این، همان طوری که در نتایج انتخابات ماه گذشته مجلس ایران منعکس شد، روند حرکت به سمت محافظه‌کاری به رفتارهای تقابلی کمک می‌کند. در حالی‌که برخی از عناصر میانه‌رو همچنان از سیاست خارجی محتاطانه «صبر استراتژیک» حمایت می‌کنند، به نظر می‌رسد که صداهای جنگ طلب در فرآیندهای تصمیم‌گیری غالب‌ترند. این اعتماد به نفس و حضور نیروهای تندرو ممکن است این ارزیابی را تقویت کرده باشد که اسرائیل از تشدید بیشتر تنش اجتناب می‌کند، چه برای جلوگیری از روبه‌روشدن با چندین جبهه جنگ یا به دلیل فشار آمریکا. افزایش ریسک‌پذیری ایران نگران‌کننده است. فراتر از تشدید تنش نظامی کنونی، این موضوع نگرانی‌هایی را در مورد گام‌های تقابلی احتمالی در عرصه‌های دیگر، از جمله برنامه هسته‌ای ایجاد می‌کند. آخرین تبادل ضربات مبین است مقدمه‌ای برای جنگی مستقیم بین اسرائیل و ایران باشد که برای کل منطقه ویرانگر است. در تلاش برای اجتناب از آن و پس از اینکه هر دو طرف عزم خود را نشان دادند، اکنون زمان تنظیم مجدد روند تشدید است. نوزده می‌توان این موقعیت ناپایدار را به یک تیزه می‌سانده تبدیل کرد و در عین حال حریف و محیط استراتژیک را بهتر درک کرد.

شنبه	سال هفتم
۰۸ • ۰۲ • ۱۴۰۳	شماره ۱۸۱۵
۱۸ شوال ۱۴۴۵ / ۲۷ آوریل ۲۰۲۴	

تغییر سیاستی فراتر از تنبیه اسرائیل

چرا تهران «صبر استراتژیک» را کنار گذاشت؟

آرمان ملی – **مطهره شفیعی**؛ اعطای مدرک دکترای افتخاری رسمی است که در بسیاری از دانشگاه‌ها متداول است. نوع افتخاری دکتراکه شخصیت جایزه‌ای داراست، بدون هیچگونه پیش شرط تحصیلاتی یا نوشتن رساله، از طرف دانشگاه‌ها به خاطر زحمات، پشتکار و غیره به اشخاص «نمونه» اعطا می‌گردد. افتخاری بودن دکترای باید در مدارک، امضاء و شناسه‌های دیگر دقیقاً مشخص کرد. ایران هم از این قاعده مستثنی نیست چنانکه دانشگاه تهران از سال ۱۳۱۶ تا به امروز ۶۹ مدرک دکترای افتخاری اعطا کرده است، اما آنچه این روزها محل بحث است به دکترای افتخاری بازمی‌گردد که در پاکستان به رئیسی اهدا شد. این مدرک از چند جهت مورد توجه قرار گرفت. اگر چه مهرعلیزاده در برهه انتخاباتی سال ۱۴۰۰ مدعی شد رئیسی ۶ کلاس بیشتر درس خوانده اما نباید فراموش کرد که تحصیلات او حوزوی و نه دانشگاهی بوده‌است، بنابراین ادعای عدم دریافت مدرک دانشگاهی صحیح است اما در عین حال او مدارک حوزوی بالایی دارد. نداشتن مدارک دانشگاهی رئیسی سبب حساسیت به دریافت دکترای افتخاری از سوی او شده‌است، جالب آنجاست اصولگرایان بیش از همه به این مدرک افتخاری ایراد وارد کردند، چنانکه روزگشته مصطفی میرسلیم، نماینده مجلس یازدهم در شبکه اجتماعی ایکس با انتقاد از استقبال از ابراهیم رئیسی، رئیس دولت سیزدهم در سفر به پاکستان نوشت: «چرا تشریفات ریاست جمهوری در مراعات شأن رئیس جمهوری اسلامی ایران در سفرهای خارجی دقت لازم را به خرج نمی‌دهد؟ اعطای دکترای افتخاری دانشگاه فرعی به دست معاون دانشگاه چه افتخاری دارد؟»

◀ **دفاع رسانه دولت**

پس از آن بود که رسانه دولت در مقام دفاع از دکترای افتخاری رئیسی برآمد. ایرانا نوشت: «در مراسم اعطای این مدرک دکترای افتخاری به آیت‌ا… رئیسی، «حکمران» یا استاندار ایالت سند پاکستان که هم‌زمان ریاست هیأت امنای دانشگاه‌های کراچی را هم در اختیار دارد، حضور داشت؛ دکتر خالد عراقی که رئیس دانشگاه کراچی است، طبق قوانین پاکستان، هم‌زمان معاون رئیس هیات امنای دانشگاه هم محسوب می‌شود و شخص دکتر عراقی مدرک دکترای افتخاری را به رئیس جمهوری اسلامی ایران اعطا کرد در حالی‌که لباس مخصوص این مراسم را بر تن کرده بود. اخیراً یکی از نمایندگان مجلس یازدهم نسبت به اعطای مدرک دکترای افتخاری دانشگاه

ارمان ملی

armanmeli.ir

گزارش «آرمان ملی» از حاشیه‌های اعطای مدرک دکترای افتخاری به روسای جمهور

جنجال دکترای افتخاری

◀ **میرسلیم: دکترای افتخاری رئیسی فرعی است**

کراچی پاکستان به رئیس جمهوری اسلامی ایران انتقاد داشته و گفته این دانشگاه، فرعی است وثائیا از دست معاون دانشگاه به رئیس جمهور اعطا شده است. این در حالی است که دانشگاه کراچی بزرگ‌ترین دانشگاه دولتی ایالت سند و کل پاکستان محسوب می‌شود؛ در سایت دانشگاه هم به این موضوع اشاره شده است. ۲۳ سال قدمت و ۴۱ هزار دانشجو دارد. همچنین اینکه گفته شده دانشگاه اعطانکننده مدرک دکترای افتخاری به رئیس جمهوری اسلامی ایران، غیرانتفاعی است، کاملاً بی‌اساس است و این دانشگاه دولتی و در وزارت علوم ایران مورد تأیید است؛ وزارت بهداشت جمهوری اسلامی ایران هم رشته داروسازی این دانشگاه را تأیید کرده است.»

◀ **زیرسوال بردن دکترای افتخاری دکتر روحانی**

جالب آنجاست که خبرگزاری دولت این توضیحات را کافی ندانست و در ادامه به تخریب روسای جمهور قبلی که در داخل کشور دارای مدرک تحصیلی دکتر و نه ۶ کلاس درس بودند، پرداخت که این اقدام به نوعی خودزنی بود. به عنوان نمونه نوشته است: «حسن روحانی رئیس پیشین جمهوری اسلامی ایران در سفری که فوروردین ۱۳۹۶ به مسکو داشت، از دست ریاست یک دانشگاه دولتی این شهر با نام «ام‌گ‌او» مدرک دکترای افتخاری دریافت کرد؛ مراسمی که بدون حضور مقامات ارشد دولتی روسیه برگزار شد. اتفاقی که در این مراسم مورد انتقاد قرار گرفت این بود که رئیس این دانشگاه هنگام اعطای مدرک دکترای افتخاری به حسن روحانی اعلام کرد:

«**آرمان ملی**»، **تحركات نمايندگان مجلس يازدهم و منتخبان مجلس دوازدهم را بررسي مي‌کند**

رقابت ۲ وزیر احمدی نژاد و ذوالنوری با قالیباف

◀ **مطالبه‌گری مجلس یازدهمی ها در دقیقه ۹۰ با چه هدفی؟**

مجلس در روزهای پایانی که آن هم مشخص نیست به چه دلایلی به فکر مطالبه‌گری از دولت نیفتند.

◀ **مطالبه‌گری در روزهای پایانی؟**

با نزدیک شدن به زمان آغاز مجلس دوازدهم گمانه‌زنی‌هایی نیز پیرامون این مجلس از ریاست مجلس گرفته، نایب‌رئیس‌ی و روسای فراکسیون‌ها و کمیسیون‌ها به گوش می‌رسد. اتفاقی که باعث شده تا برخی از منتخباتی که در مجلس فعلی نیز حضور دارند از همین مجلس به فکر مطالبه‌گری برای محکم کردن پایگاه و جایگاه خود در مجلس آتی بیفتند نفراتی مثل محمدباقر قالیباف که در حال حاضر رئیس مجلس یازدهم است و گمانه‌زنی‌هایی هم در خصوص احتمال ریاست وی بر مجلس دوازدهم نیز مطرح می‌شود و جالب اینکه در روزهای پایانی این مجلس به فکر شهادت آرزوی مطالبه‌گری از دولت افتاده است. پرسش اینجاست که چرا وی ۳ ماه یا ۶ ماه پیش این مطالبه‌گری را نداشت و تازه در روزهای پایانی عمر مجلس به فکر مطالبه‌گری افتاده است. البته این فقط قالیباف نیست که در آخر دوره وظایف نمایندگی به نحو احسن و نظارت بر دولت را به یاد آورده، بلکه بسیاری از دیگر نمایندگان نیز گویا به‌تازگی به یاد آورده‌اند که وظایف مجلس در قبال دولت چیست. اما از ۴ سال وقت مطالبه‌گری و نظارت به روزهای پایانی بسنده کرده‌اند.

◀ **گزینه‌های ریاست**

گمانه‌زنی‌های بسیاری در خصوص رئیس مجلس آتی مطرح می‌شود و نام افراد مختلفی نیز میان آمده و می‌آید. در همین راستا نماینده مردم نجف‌آباد در مجلس از راینی‌های نامزد‌های ریاست مجلس با منتخبات مجلس دوازدهم خبر داده و اظهار داشت: محمدباقر قالیباف در حال برگزاری نشست‌هایی به صورت فردی و جمعی با منتخبات مجلس دوازدهم با موضوع و دستور کار ریاست مجلس آینده است. ابوالفضل اوتواری، گفت: همچنین مجتبی ذوالنوری، علی نیکباز و منوچهر متکی نیز دیدارهای فردی و جمعی با منتخبات مجلس دوازدهم برای معرفی خود به عنوان

آرمان ملی

سیاست

گزارش

رادان: موضوع حجاب اصلاموضوع امنیتی نیست

نماینده مجلس: ترویج عفاف و حجاب به‌گونه‌ای نباشد که عده‌ای به اصل نظام یاکشور بدبین شوند

تقدیر مکارم شیرازی از اقدامات فراجادر مساله حجاب

آرمان ملی – **یاسمین طالقانی**؛ گشت ارشاد سوزه بحث روزهای اخیر است. طرح «نور» توسط نیروی انتظامی در خیابان‌های شهر اجرا می‌شود، شاید بعد از ماجراهای شهریور ۱۴۰۱ خیلی‌ها گمان می‌کردند حضور گشت ارشاد در خیابان‌ها منتفی شده است، اما فقط باید دو نروز می‌گذشت تا یکبار دیگر طرحی برای حجاب پا به خیابان‌ها بگذارد و در میادین اصلی مستقر شود. برخی به برخورد کنندگان با بی‌حجابی انتقاد دارند و برخی دیگر برخورد شدید با بی‌حجابی را تبلیغ می‌کنند. چند روز بعد از اجرای طرح «نور» آهسته آهسته فیلم‌هایی از مواجه پلیس با برخی زنان در فضای مجازی منتشر شد، تصاویری که نشان از تنش داشت، اما اطلاعیه سوم پلیس نشان داد که او از عملکرد خود رضایت دارد، آن‌ها در بخشی از متن این اطلاعیه نوشتند: «گزارش‌های میدانی و بررسی‌های دقیق با ابزار هوشمند نشان داده است که وضعیت عفاف و حجاب در سطح کشور نسبت به قبل از اجرای طرح مطلوب‌تر بوده و این شرایط در روزها و هفته‌های آینده روند بهتر و مناسب‌تری خواهد یافت.» همچنین در بخشی دیگری از اطلاعیه سوم به اشتباهات احتمالی پلیس اشاره شد: «ناگفته پیداست که پلیس عاری از خطا و اشتباه نبوده و با هرگونه رفتار و کنش اشتباه احتمالی ماموران نیز برخورد خواهد شد.» روز پنجشنبه فرمانده فراجا در اجتماع مردم قم در حمایت از اجرای طرح حجاب و عفاف که در حرم مطهر حضرت معصومه (سلام…) علیها) برگزار شد، بیان کرد: نیروی انتظامی تمام تلاش خود را در راستای مقابله با ناهنجاری‌ها در عرصه‌های مختلف از جمله برخورد قاطع با اشرار به کار می‌بندد و یکی از تمهت‌هایی که به نیروی انتظامی می‌زنند آن است که پلیس فقط به امر حجاب و عفاف توجه دارد که اینگونه نیست.

سردار احمدرضارادان افزود: رئیس قوه قضائیه مزده از اجرای طرح نور حمایت کرده و رئیس جمهور نیز در شرایطی این عرصه‌ها ورود نمی‌کنند، در میدان حضور دارد و وزیر کشور و صداوسیما هم به صحنه آمدند. او تأکید کرد: معاف هیچ رئیس جمهوری از این کارها انجام نمی‌دهد چون اعتقاد دارد باید کاری کند که رای داشته باشد حتی اگر این رای ضربه به دین باشد ولی این رئیس جمهور این حساب را نکرده و ایستاده تا حیا، دین، عفت در جامعه ساری و جاری باشد. فرمانده نیروی انتظامی کل کشور با بیان اینکه حجاب هرگز موضوع امنیتی و نظامی نیست، اظهارکرد: حجاب و عفاف موضوعاتی کاملاً فرهنگی و اجتماعی است و ما به صراحت اعلام می‌کنیم در این عرصه نگاه امنیتی نداریم.

◀ **تقدیر مکارم شیرازی از اقدامات فراجادر مساله حجاب**

آیت‌ا… العظمی مکارم شیرازی در پیامی از اقدامات سردار رادان و فراجا در مساله حجاب و طرح نور تقدیر کرد. در متن این پیام آمده است: عرض خداقوت و تشکر از زحماتی که می‌کشید، به خصوص این طرح نور را که همه کردید. ان‌شاء… با قوت همین برنامه را ادامه دهید، حاشیه‌سازي نشود، احترامات رعایت شود، اینها اصول است، سست نشود ان‌شاء… محکم ادامه بدهید؛ ما هم دعاگوی شما هستیم.

◀ **اشک‌های سردار رادان در اجتماع قمی‌ها در حمایت از فراجا**

جمعی از روحانیون هم با تجمع در حرم حضرت معصومه(س) اعتراض خود با به بی‌حجابی نشان دادند و از طرح نور حمایت کردند. سردار رادان، فرمانده انتظامی کل کشور در اجتماع مردم قم در مواجبه با شعارهایی در حمایت از نیروی انتظامی برای اجرای طرح حجاب و عفاف اشک ریخت.

◀ **تکلیف لایحه حجاب مشخص نشد؟**

پس از اجرای طرح «نور» و بازگشت مجدد گشت ارشاد، بحث‌های حقوقی را مبنی براینکه وقتی لایحه حجاب و عفاف در مرحله رفت و آمد میان مجلس و شورای نگهبان قرار دارد، چگونه نیروی انتظامی گشت‌های ارشاد را دوباره به خیابان‌ها آورده، ایجاد کرده است. موسی غضنفرآبادی، رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس در پاسخ به اینکه لایحه حجاب و عفاف در چه مرحله‌ای قرار دارد، به دیده‌بان ایران گفت: «یکسری اینهامتی که شورای نگهبان گرفته است را برطرف کرده‌ایم. ان‌شاء… به رای کمیسیون می‌گذاریم و شورا می‌فرستیم.» وی در واکنش به بازگشت مجدد گشت ارشاد عنوان کرد: «قانون دارند. بر اساس قانون می‌توانند.» غضنفرآبادی در پاسخ به اینکه گشت ارشاد براساس کدام قانون است، به دیده‌بان ایران بیان داشت: «قانونی که مصوب کردند…» (مکت می‌کند) فکر می‌کنم شورا عالی انقلاب فرهنگی، دقیق بادم نیست.» این نماینده مجلس درخصوص اینکه چرا با وجود تصویب نشدن لایحه حجاب و عفاف، گشت ارشاد مجدد بازگشته است، اظهار کرد: «از خودشان برسرید.» غضنفرآبادی در پاسخ به اینکه آیا مخالف گشت ارشاد است، گفت: «خیر، هرچه قانون بگوید باید به آن عمل کنیم.» احد آزادی‌خواه، نماینده مجلس شورای اسلامی به جماران گفت: بنده نظرم بر این است که باید این مسأله را به عنوان یک راهبرد اصلی اثبات کنیم که نگاه حاکمیت به تمام زنان و مردان جامعه یکی است و همه برایمان حرمت دارند و صاحب حقوق اجتماعی هستند. البته ما موظف هستیم در رابطه با اصول خود تبلیغ، ترویج و دفاع کنیم. یکی از اصول ما عفاف و حجاب است، اما این تبلیغ نباید به‌گونه‌ای باشد که دوگانه‌ای در کشور ایجاد کنیم که نیمی را صاحب حقوق بدانیم و نیمی دیگر را صاحب حقوق ندانیم. وی در پاسخ به اینکه اگر لایحه حجاب و عفاف به سرانجام برسد تکلیف گشت ارشاد به کجا خواهد رسید؟ افزود: معیار برای ما قانون است و اگر در لایحه عفاف و حجاب بر این باشد که متلاگشت ارشاد یا اقدامات مشابه آن نباشد، حملاً ملامک برای ما قانون است. شیوه‌های ترویج امر و نهی و ترویج عفاف و حجاب نباید به‌گونه‌ای باشد که عده‌ای را نسبت به اصل نظام یا کشور بدبین کند.